

Lietuvos savivaldybių asociacijai

2026-07-22

DĖL VIETOS SAVIVALDYBIŲ DALYVAVIMO STEIGIANT ANTŽEMINĖS LOŠIMO VIETAS

Nacionalinė lošimų ir žaidimų verslo asociacija (toliau – **NLŽVA**) atkreipia Lietuvos savivaldybių asociacijos (toliau – **LSA**) dėmesį, jog galiojančio Azartinių lošimų įstatymo 9 straipsnis numato, jog „Automatų ar bingo salonai, lošimo namai (kazino), lažybų ir totalizatoriaus punktai, įskaitant žirgų totalizatoriaus punktus, steigiami savivaldybių tarybų sutikimu“. Kitaip tariant, antžeminės lošimo vietos gali būti įsteigtos tik tada, jeigu tam pritaria konkrečios vietos savivaldybės taryba.

Tokia nuostata priimta 2021 metais, tačiau iki šiol veikusioms lošimo vietoms pradės galioti nuo 2027 metų liepos 1 dienos, kurios **ne vėliau kaip iki 2027 metų balandžio 1 dienos** turi pateikti Priežiūros tarnybai prašymą pratęsti leidimo galiojimo terminą. Tuo pat metu įstatymo 24¹ straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog „Bendrovė [...] ne anksčiau kaip prieš 30 darbo dienų ir ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki leidimo galiojimo termino pabaigos privalo Priežiūros tarnybai pateikti prašymą, kuriame nurodomas [...] savivaldybės tarybos sutikimas dėl bendrovės lošimų organizavimo veiklos pratęsimo prašyme nurodytoje vietoje“.

Tuo pat metu to paties straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas, jog „Savivaldybės tarybos sutikimas turi būti išduotas ne anksčiau kaip prieš 2 mėnesius iki prašymo išduoti [...] leidimą ar pratęsti leidimo galiojimo terminą pateikimo Priežiūros tarnybai dienos“. Tai reiškia, jog dėl antžeminio lošimo organizavimo vietų, kuriose organizatoriai planuos tęsti veiklą, prašymai dėl savivaldybės tarybos sutikimo bus pateikti 2027 metų vasario-kovo mėnesiais. Pagal oficialią Lošimų priežiūros tarnybos statistiką šiuo metu Lietuvoje iš viso veikia 241 antžeminių lošimų vieta – 162 B kategorijos lošimo automatų salonai, 65 lažybų punktai ir 14 lošimo namų (kazino).

Visi šie prašymai savivaldybių tarybas pasieks 2027 metų vasario-kovo mėnesiais. Tuo pat metu Vyriausioji rinkimų komisija skelbia, jog preliminarieji 2027 metų savivaldybių tarybų narių ir merų rinkimai vyks vasario 28 arba kovo 7 dieną. Rinkimų laikotarpiu senosios ir naujosios tarybų nariai šiems klausimams spręsti neturės nei motyvacijų, nei laiko įsigilinti.

Ne mažiau svarbu, jog jau pastarųjų metų praktika jau šiandien leidžia prognozuoti, kad šie savivaldybių tarybų sprendimai gali sukelti reikšmingų neigiamų pasekmių tiek savivaldybėms, tiek vietos bendruomenėms. Dalis savivaldybių tarybų šį klausimą ima vertinti ne pagal objektyvius kriterijus ar faktinį poveikį bendruomenei, bet **kaip politinės konkurencijos objektą**. Diskusijose svarbiausiu argumentu tampa ne racionalus reguliavimas, ne gyventojų interesų apsauga, o siekis pademonstruoti „kuo griežtesnę“ poziciją bet kokių lošimo paslaugų atžvilgiu. Tokia situacija sudaro prielaidas sprendimams, kurie grindžiami politine konjunktūra, o ne viešuoju interesu.

Paradoksalu, tačiau tokio reguliavimo pasekmės dažnai būna priešingos deklaruojamiems tikslams. Uždarius legaliai veikiančias antžemines lošimų vietas, lošimo veikla vietos savivaldybėje neišnyksta – reikšminga dalis vartotojų persikels į nuotolinius lošimus (jie pasiekiami mobiliuoju telefonu bet kurioje šalies vietovėje ir erdvėje), kiti rinksis nelegalias (ir todėl visiškai nekontroliuojamas) paslaugas. Būtent nuotoliniai lošimai šiandien kelia didžiausius atsakingo lošimo, priklausomybių prevencijos ir kontrolės iššūkius, o antžeminių lošimų vietose taikomos nuoseklios tiesioginės klientų stebėsenos bei atsakingo lošimo priemonės.

Tuo pat metu savivaldybės dėl nepagrįsto politikavimo **rizikuoja prarasti vietines darbo vietas**, investicijas, komercinių patalpų nuomininkus, paslaugų poreikį ir kitą ekonominę naudą. Kitaip tariant, vietinis verslas būtų uždaromas, o pati lošimų veikla tiesiog persikeltų į nuotolinę erdvę, kur savivaldybių galimybės daryti realią įtaką yra minimalios. Tuo pat metu tai reikštų ir sumažėjančią paslaugų įvairovę, **mažėjančius gyventojų laisvalaikio praleidimo pasirinkimus**.

Atsižvelgdami į aukščiau nurodytas priežastis, manome, kad sprendimų priėmimo **modelis turėtų būti depolitizuotas**. Tikslinga svarstyti galimybę sprendimus dėl įstatyme nustatytų kriterijų atitinkančių lošimų organizavimo vietų priimti savivaldybių administracijų vadovams, vadovaujantis aiškiais ir vienodais teisiniais kriterijais, o ne politizuotais vertinimais ar diskusijomis savivaldybių tarybose. Toks modelis sumažintų politizavimo riziką, užtikrintų didesnę teisinį aiškumą ir vienodą reguliavimo taikymą visoje Lietuvoje.

Apibendrinti argumentai dėl dabartinio reguliavimo dėl vietos savivaldybių dalyvavimo išduodant sutikimus steigti antžemines lošimo vietas:

- Įstatymo įgyvendinimo praktika rodo, jog vietos savivaldybių tarybose diskusijos dažnai politizuojamos, todėl retai pasiekiamas racionalus konsensusas;
- Sprendimai nesuteikti sutikimo steigti antžemines lošimo vietas neįvertina, jog nuotolinė lošimo paslaugų pasiūla yra gerokai platesnė ir jos poveikis tik stiprėja panaikinus antžemines (dažnai gerokai nuosaikesnes ir mažesnės rizikos) alternatyvas;
- Sprendimai nesuteikti sutikimo steigti antžemines lošimo vietas neįvertina, jog uždarius vietines lošimo vietas sunaikinama vietinė ekonominė veikla, mažėja laisvalaikio pasirinkimo galimybės gyventojams, sumažėja darbo vietų skaičius, naudojamų NT nuomos, paslaugų ir kita paklausa, o faktinis neigiamas lošimų poveikis gyventojams dėl to niekaip nesumažinamas, netgi priešingai – jie netiesiogiai skatinami rinktis gerokai rizikingesnes paslaugas.
- Dėl įstatymo nuostatų (terminų) įsigaliojimo 2027 metų vasario-kovo mėnesiais tikėtinas itin didelis (beveik pustrėčio šimto) prašymų nagrinėti sutikimo klausimą skaičius. Data sutampa su vietos savivaldybių tarybų narių ir merų rinkimais, todėl racionalius sprendimus priimti bus dar sudėtingiau.

Pažymėtina, jog 2026 metų birželio 17 dieną Vyriausybė priėmė Nutarimą Nr.479, kuriuo pritarė Finansų ministerijos parengtam Azartinių lošimų įstatymo projekto pakeitimui, kuriame, tarp kitų klausimų, siūlomas keisti ir savivaldybių sutikimo klausimas. Konkrečiai, projekto 25 straipsniu siūlomas naujas trečiasis skirsnis, kurio 21 straipsnio 4 dalyje 1 punkte būtų nustatyta, jog „*Kartu su prašymu išduoti leidimą pateikiami šie dokumentai ir duomenys: 1) savivaldybės, kurios teritorijoje ketinama atidaryti ar steigti lošimų organizavimo vietą, tarybos arba savivaldybės tarybos pavedimu mero išduotas sutikimas; [..]*“. Atitinkama nuostata papildytas ir naikinamas 24¹ (naujasis 25) straipsnis. Toks dabar galiojančio teisinio reguliavimo papildymas yra dalinis ir neišspręs dabar vykstančių ir aukščiau nurodytų procesedūrų trukdžių, nesudarys galimybių efektyviam administraciniam procesui susiformuoti.

Kviečiame Lietuvos savivaldybių asociaciją įvertinti galimas naujojo teisinio reguliavimo pasekmes savivaldybėms ir, esant pagrindui, inicijuoti dialogą su Lietuvos Respublikos Seimu bei kitomis atsakingomis institucijomis dėl minėtos įstatymo nuostatos tobulinimo.

Nacionalinė lošimų ir žaidimų verslo asociacija yra pasirengusi pristatyti išsamesnę analizę, pateikti tarptautinę praktiką bei dalyvauti bendrose diskusijose ieškant subalansuotų sprendimų, kurie vienu metu užtikrintų atsakingo lošimo tikslus, teisinį aiškumą ir racionalų savivaldos institucijų veikimą.

Pagarbiai,

Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos prezidentas

Liutauras Ulevičius